

Aloite tilapäisen valiokunnan asettamiseksi

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme kuntalain 34 ja 35 §:n nojalla, että valtuusto käynnistää teknisen valiokunnan luottamuksen arvioinnin ja mahdollisen erottamisen sekä asettaa tätä tarkoitusta varten tilapäisen valiokunnan.

Perustelut

Kuntalain 34 §:n mukaan valtuusto voi erottaa kunnan toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamis päätös koskee tällöin kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia voi tulla vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljänsosan valtuutetuista tekemästä aloitteesta.

Katsomme, että teknisen valiokunnan luottamus on arvioitava uudelleen sen puheenjohtajan vaihdettua poliittista ryhmää ja siirryttyä puolueeseen, joka ei saanut Sipoossa yhtään valtuustopaikkaa kuntavaaleissa. Puheenjohtajan ryhmävaihdoksen seurauksena teknisen valiokunnan poliittinen kokoonpano ja erityisesti puheenjohtajuuden peruste eivät enää vastaa vaalitulokseen perustunutta poliittista asetelmaa ja paikkajakoa, jonka perusteella toimielimen kokoonpanosta neuvoteltiin ja toimielin ja sen puheenjohtajisto valittiin. Tästä syystä valtuuston on perusteltua arvioida uudelleen toimielimen nauttima luottamus.

Kunnan luottamustoimielinten kokoonpano perustuu vaaleissa ilmaistuun äänestäjien tahtoon sekä sen pohjalta valtuustoryhmien välillä käytyihin neuvotteluihin. Teknisen valiokunnan puheenjohtajuus on poliittisesti merkittävä luottamustehtävä. Ei ole demokraattisesti kestävä, että tällaisen toimielimen puheenjohtajuus siirtyy kesken toimikauden sellaisen poliittisen ryhmän haltuun, joka ei ole saanut vaaleissa lainkaan edustusta valtuustoon ja eikä siten valiokuntapaikkoja luottamuspaikkaneuvotteluissa.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO:2024:89 tukee sitä, että valtuustoryhmän vaihtamisesta seuraava toimielimen poliittisen kokoonpanon muutos voidaan ottaa huomioon arvioitaessa toimielimen nauttima luottamusta. KHO katsoi, että valtuustolla oli oikeus ottaa huomioon se, ettei toimielimen kokoonpano ryhmävaihdosten jälkeen enää vastannut valtuuston poliittisia voimasuhteita eikä vaalien jälkeen tehtyä paikkajakosopimusta. KHO totesi lisäksi, että lautakunnan poliittisen kokoonpanon muuttuminen kesken toimikauden saattaa vaikuttaa sen toimintaan ja päätöksentekoon siten, etteivät ne enää vastaa valtuuston tahtoa. Valtuuston ei KHO:n mukaan tarvitse jäädä odottamaan tällaisten vaikutusten tosiasiallista toteutumista, ennen kuin se voi käyttää kuntalain 34 §:n mukaista toimivaltaansa.

Sipoossa tilanteessa peruste luottamuksen uudelleenarvioinnille on vastaava ja osin korostuneempi. Valiokunnan puheenjohtajan siirtyminen kokonaan uuteen ryhmään on muuttanut sitä poliittista lähtökohtaa, jonka perusteella valiokunnan kokoonpanosta on vaalien jälkeen sovittu. Puheenjohtajuus on siirtynyt alkuperäisen poliittisen paikkajaon ulkopuolelle ilman neuvotteluja. Lisäksi puheenjohtaja on jättänyt noudattamatta allekirjoittamaansa Kansallisen Kokoomuksen ehdokassitoumusta, jossa hän on sitoutunut luopumaan kokoomuksen mandaatilla saaduista luottamushenkilöpaikoistaan, jos hän vaihtaa ryhmää vaalikauden aikana. Ehdokassitoumus ei ratkaise henkilön oikeudellista asemaa luottamushenkilönä, mutta pidämme sen noudattamatta jättämistä poliittisen luottamuksen arvioinnissa merkityksellisenä.

Nämä seikat muodostavat perustan sille, että valtuuston tulee arvioida kuntalain 34 ja 35 §:n mukaisessa menettelyssä uudelleen teknisen valiokunnan nauttima poliittinen luottamus ja sen toiminnan jatkamisen edellytykset nykyisessä kokoonpanossaan. Erottamisperusteet eivät näin ollen ole mielivaltaisia vaan asiallisia.

Aloite

Me allekirjoittaneet esitämme, että kunnanvaltuusto päättää:

- 1) todeta asian tulleen vireille kuntalain 34 §:ssä tarkoitettuna teknisen valiokunnan luottamuksen arvioimista ja mahdollista erottamista koskevana asiana;
- 2) asettaa kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan teknisen valiokunnan luottamuksen arvioimista ja mahdollista erottamista;
- 3) valita tilapäiseen valiokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsenen valtuutetuista tai varavaltuutetuista ja ottaa valiokunnan kokoonpanossa huomioon sitä koskevat vaalikelpoisuus-, esteellisyys- ja tasa-arvosäännökset;
- 4) nimetä valiokunnan varsinaisista jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
- 5) että tilapäinen valiokunta kokoaa asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisen aineiston ja selvittää teknisen valiokunnan luottamuksen jatkumisen edellytykset;
- 6) että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kunnan hallintosäännön määräyksiä, asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin;
- 7) että tilapäinen valiokunta varaa teknisen valiokunnan varsinaisille jäsenille ja varajäsenille hallintolain 34 §:n mukaisen tilaisuuden tulla kuulluiksi luottamuksen menettämistä koskevista perusteista ja asianosaisia kuultuaan hankkii kuntalain 35 §:n mukaisesti kunnanhallituksen lausunnon asiasta; sekä
- 8) että tilapäinen valiokunta saattaa viimeistään valtuuston 16.11.2026 kokoukseen päätettäväksi perustellun ehdotuksen siitä, onko tekninen valiokunta menettänyt valtuuston luottamuksen ja tuleeko se erottaa kuntalain 34 §:n nojalla.

Sipoossa 23.9.2026

Signatures

The signers and their signing status are shown below.

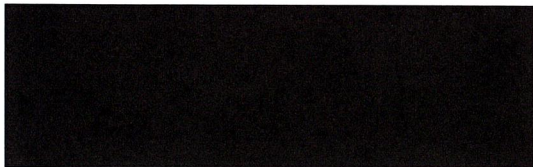
Tuomas J. Alaterä

Signed

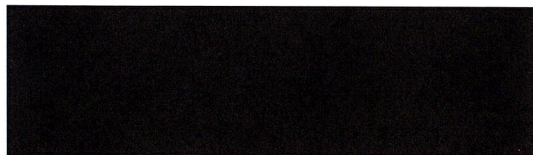
Ritva Tarvainen

Signed

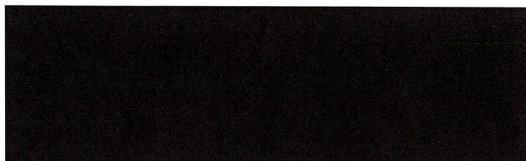
Ari Oksanen

Signed

Heikki Vestman

Signed

Andy Söderling

Signed

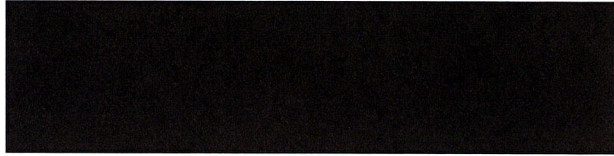

Signatures

The signers and their signing status are shown below.

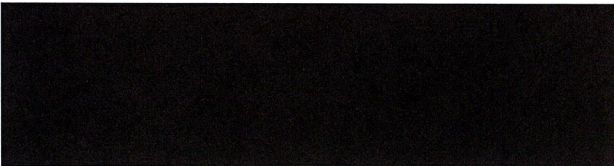
Tuomo Repo

Signed

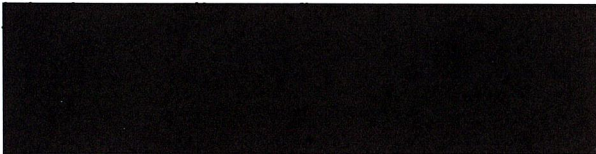
Heikki Koivupalo

Signed

Juha Kopra

Signed

Katri Koskela

Signed

Lauri Korpimäki

Signed

Signatures

The signers and their signing status are shown below.

Sari Rissanen

Signed

